

LAKIALOITE 86/2003 vp

Laki lastensuojelulain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Mihin jälkikasvu sijoitetaan, jos perheen molemmat vanhemmat — tai perheen ainoa vanhempi — kuolevat ja yksi tai useampi alaikäinen lapsi jää orvoksi? Mikäli tällaisessa tapauksessa isovanhemmat tai muut sukulaiset haluavat ottaa lapset kasvatettavakseen, niin useimmiten lapsia ei heille anneta, vaan lapset sijoitetaan mieluummin sijais- tai lastenkotiin. Tilanne on siis sellainen, että orvoksi jäänyt lapsi on jo menettänyt vanhempansa ja tämän menetyksen lisäksi todennäköisesti menettää myös sisaruksensa, isovanhempansa ja muut sukulaiset.

Tällaisessa lapsen orvoksijäämistilanteessa on hyvin outoa, jos sukulaiset, esimerkiksi isovanhemmat laitetaan ikään kuin paitsioon. Jos tilanne on sellainen, että isovanhemmat ovat kunnossa, lasten sijoittaminen sijaisperheisiin kuulostaa suorastaan yhteiskunnan yliaktiivisuudelta ja lähisukulaisten aliarvioimiselta. Lainsä-

däntöä onkin muutettava Ruotsin mallin mukaiseksi niin, että viranomaiset veloitetaan aina ensisijaisesti selvittämään, voidaanko huostaan otetut tai orvoiksi jääneet lapset sijoittaa sukulaisien tai lapsille muutoin läheisten ihmisten luo. Laki on saatava voimaan mahdollisimman pian.

Kyseinen tema on mielenkiintoinen myös siitä näkökulmasta, että ihmisten toivotaan olevan nykyistä pitempään työelämässä. Tämän toivomuksen kanssa on ristiriidassa se, että usein samojen ihmisten oletetaan olevan kykenemättömiä esimerkiksi lastenlastensa huoltajiksi jo yli 60-vuotiaina.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lastensuojelulain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 5 päivänä elokuuta 1983 annetun lastensuojelulain (683/1983) 16 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

16 §

Velvollisuus huostaanottoon ja sijaishuollon järjestämiseen

— — — — —
Viranomaisten on aina ensisijaisesti selvitettävä, voidaanko huostaan otetut tai orvoiksi jääneet lapset sijoittaa sukulaisien tai lapsille muu-

LA 86/2003 vp — Marjukka Karttunen /kok ym.

toin läheisten ihmisten luo niin, että sisaruksia ei lähtökohtaisesti eroteta toisistaan. Mikäli tarvet-

ta ilmenee, vasta tämän jälkeen aloitetaan sijaisperheiden kartoitus.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Helsingissä 10 päivänä syyskuuta 2003

Marjukka Karttunen /kok
Leena Harkimo /kok
Arto Seppälä /sd
Matti Kangas /vas
Timo Seppälä /kok
Erkki Pulliainen /vihr
Raimo Vistbacka /ps
Risto Kuisma /sd
Lyly Rajala /kd
Jyrki Kasvi /vihr
Ahti Vielma /kok
Marja Tiura /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Raija Vahasalo /kok
Pehr Löf /r
Paula Risikko /kok
Lauri Oinonen /kesk
Lasse Virén /kok
Inkeri Kerola /kesk
Mikko Alatalo /kesk
Eero Reijonen /kesk
Jan Vapaavuori /kok
Hannu Takkula /kesk
Suvi Lindén /kok

Hanna-Leena Hemming /kok
Pertti Hemmilä /kok
Jari Koskinen /kok
Matti Väistö /kesk
Jyrki Katainen /kok
Arto Satonen /kok
Juhani Sjöblom /kok
Jutta Urpilainen /sd
Jyri Häkämies /kok
Reijo Paaajanen /kok
Petri Salo /kok
Eva Biaudet /r
Tapani Mäkinen /kok
Sari Sarkomaa /kok
Veijo Puhjo /vas
Jari Vilén /kok
Kimmo Sasi /kok
Martin Saarikangas /kok
Jere Lahti /kok
Tuija Nurmi /kok
Irja Tulonen /kok
Heikki A. Ollila /kok
Maija Perho /kok
Pekka Kuosmanen /kok